

KIRKKO & KOTI

29.10.2025 / 10 / kirkkojakoti.fi

Marraskuun
tapahtumat
liitteessä!

Anna Miinin ja aikuinen usko

sivu 12

Köyhyydellä
on monet
kasvot

sivu 8

Hautajais-
järjestelyt askel
askeleelta

sivu 6–7

Piispat:
Rauha on
Jumalan tahto

sivu 3

PÄÄKIRJOITUS

Minna Siikaniva
päätoimittaja ja viestintäpäällikkö
minna.siikaniva@evl.fi

Kaikenikäisiä osaajia tarvitaan

KOKENEIDEN TYÖNTEKIJÖIDEN inhimillisyyttä, kypsyyttä ja hiljaista tietoa tarvitaan tekoälytulevaisuudessa, sanovat asiantuntijat. Helsingin Sanomien 15.9. ilmestyneessä jutussa työ- ja organisaatio-psykologi Ville Ojanen korostaa, että ”iän myötä kyky käyttää aivoja kokonaisvaltaisemmin paranee ja kokemus tuo mukanaan arvokkaita taitoja. Työterveyslaitoksen erikoistutkija Mervi Ruokolainen painottaa, että työn imu säilyy ihmisillä, joiden osamista ja kokemusta arvostetaan ja hyödynnetään työpaikalla. Osaamisen hyödyntämiseen on tietoisesti luotu käytäntöjä, joita voivat olla esimerkiksi työkierron, mentoroinnin, perehdyttämisen sekä nuori ja konkari -parityöskentelyn mallit”.

KUOPIOLAISET liike-elämän vaikuttajat Marketta Rantama ja Paula Aikio-Tallgren kirjoittivat kirjan kokeneempien työntekijöiden ja eläkeläisten työpäivän hyödyntämisestä työmarkkinoilla. Loka-kuun alussa ilmestynyt Työn ja eläkkeen raja murtaa -opas tarttuu rohkeasti työpaikkojen asenteisiin ikääntyviä työntekijöitä kohtaan. Oppaan tavoitteena on antaa tukea tuloksekkaaseen ja merkitykselliseen työhön eläkeiän lähestyessä sekä eläkkeeltä töihin palatessa.

MARKETTA RANTAMA kertoo, että eläketurvakeskukseen mukaan noin puolet hiljattain eläkkeelle siirtyneistä haluaisi tehdä työtä jossain määrin. Eläkeläiset tilkkitsevät erilaisia työvoimatarpeita osa-aikatyössä, sijaisuuksissa ja keikkatoissa.

KUOPION HIIPPAKUNNASSA työskentelee tälläkin hetkellä muun muassa aiemmin eläkkeelle jääneitä pappeja määräaikaissä sijaisuuksissa. Toivotetaan palaajat lämpimästi tervetulleiksi. ●

AJANKOHTAISTA AJASSA

Toipumisrauhaa!
Mielenterveysongelmista toipumiselle ei ole dead-linea, mutta paineita toipumiseen voi tulla yhteiskunnasta ja lähipiiristä. Toipuminen tapahtuu ajan kanssa, läpi vaikeidenkin kokemusten. Yhteiskunta ja lähipiiri voivat tukea siinä, ettei kenenkään tarvitse toipua yksin. Mielen-terveysviikkoa vietetään 16.–23.11.

mtkl.fi/
mielenterveysviikko

Tukea suhteisiin
Valtakunnallista parisuhdeviikkoa vietetään 3.–7.11. Teemaviikolla tuodaan esiin parisuhteiden tuen palveluita ja kannustetaan ha-keutumaan niihin. Parisuh-
detoimijat myös nostavat yhdessä julkiseen keskuste-luun parisuhteiden ja niiden tukemisen merkitystä. Parisuhteen huoliin saa apua myös kirkon perhe-neuvonnasta.

Lapset saavat kuulua
Joka toinen lapsista ja nuo-rista kokee, että heidän mielipidettään kysytään liian harvoin heitä koskevis-sa asioissa. Lapsen oikeuk-sien teemaviikolla 17.–23.11. juhli-taan jokaisen lapsen oikeutta kuulua yhteisöön ja yhteiskuntaan ja tulla nähdyksi ja kuulluksi. Lap-set saavat kuulua, ja aikuis-ten tulee heitä kuunnella.

lapsenoikeudet.fi

YKSI HETKI BAARISTA

Siilinjärven seurakuntaviikolla pantapaidat jalkautuivat kahtena iltana Simpan baariin. Juttele-massa sekä elämäntuntoja ja -kysymyksiä pohtimassa seurakuntalaisten kanssa oli pari pappia ja diakoniatyöntekijä. Kuvassa pastori Leena Laurinkari. Kuva: Liisa Ruotsalainen.

LAINATTUA

”Uskonto kiehtoo ihmisiä, jotka pelkäävät kadotusta mutta hengel-lisyys on heille, jotka ehtivät jo olla helvetissä.

Muusikko Mikko Kuustonen, Sana 18/2025

”Yltäkylläisyys nostaa onnen rimaa niin korkealle, että sen tavoittelu muuttuu aina vain työläämmäksi, mitä korkeammalle elintaso nousee.

Kolumnisti Jani Kaaro, Terveystiete 3/2025

LYHYESTI

KIRKKOHALLITUKSEN täysistunto on myön-tänyt Kirkon viestintäpalkinnon 2025 yhteis-kunnalliselle vaikuttajalle, taloustieteilijä **Six-ten Korkmanille**. Palkintoperustelujen mu-kaan Korkman on merkittävä arvovaikutta-ja, joka on useissa yhteyksissä pitänyt esillä kristinuskon mukaisia elämänarvoja ja koros-tanut kristinuskon ja kirkon kulttuuriperintöä länsimaisten yhteiskuntien rakentumisessa.

SUOMEN LÄHETYSSEURA on myöntänyt 50 000 euroa katastrofiapua Ukrainaan. Varat ohjataan Harkovan, Hersonin ja Myko-lain alueiden maaseudun vanhuksille, lii-kuntarajoitteisille ja vammaisille henkilöille sanitaatioon ja hygieniaan.

10 000

Kesäkaudella 2025 Tiekirkkona toimineessa Kuopion tuomio-kirkossa vieraili noin 10 000 kävijää.

FAKTA

- Kutsu rauhaan – Suomen evankelis-luterilaisen kirkon puheenvuoro 2025 on kolmas piispainkirjeiden sarjassa, jossa kirkon ylin johto osallistuu ajankohtaiseen keskusteluun.
- Julkaisussa piispat tarjoavat näkemyksensä mm. oikeutettuun sotaan ja asevarustelun eettisyyteen. Julkaisussa puhutaan rauhasta yksilön sisäisenä tilana ja konkreettisenä yhteisöjä ja yhteiskuntia muuttavana toimintana.
- Aiemmissa piispainkirjeissä on käsitelty rukousta ja Raamattua.
- Piispainkirjeet on julkaistu painettuna ja verkossa evl.fi/piispat.

Sota on aina Jumalan tahdon vastainen tila

Piispat korostavat, että rauha on Jumalan tahto ja oikeutettukin sota on aina Jumalan tahdon vastainen tila.

Mikko Kurenlahti/Evl.fi,
Sini-Marja Kuusipalo teksti
iStock kuva

Suomen evankelis-luterilaisen kirkon piispat julkaisivat syyskuussa piispainkirjeen, jossa he ottavat kantaa sodan ja rauhan kysymyksiin. Piispat kutsuvat lukijoita eettiseen keskusteluun ja rauhan rakentamiseen levottomassa maailmassa. Kirjeessä korostetaan, että rauha on Jumalan tahto ja oikeutettukin sota on aina Jumalan tahdon vastainen tila.

Kutsu puhumaan arvoista

Euroopan ja Lähi-idän tapahtumat sekä Yhdysvaltain hallinnon politiikka ovat Suomessakin kääntäneet julkisen keskustelun kohti sotaan valmistautumista, maanpuolustusta ja asevarustelua. Lapuan piispa **Matti Salomäki** kokee, että ihmisiä tavatessa käy hyvin selväksi, että sodan ja rauhan kysymykset pohdituttavat. ”Yleinen uhan ilmapiiri on pysynyt ihmisten mielissä. Aihe on ehdottomasti ajankohtainen.”

Espoon piispa **Kaisa-mari Hintikka** toivoo tuoreen piispainkirjeen toimivan mukaan kutsuvana keskus-

telupuheenvuorona, joka rohkaisisi kriittistenkin näkökulmien vaihtamiseen.

”Vakavankaan sodan uhan alla, tai edes konkreettisessa sotatilanteessa, meidän ei pidä hylätä eettistä arvokeskustelua. Meidän täytyy pystyä keskustelemaan esimerkiksi oikeutetusta puolustussodasta monipuolisesti ilman, että tämän ajatellaan välittömästi olevan epäisänmaallista. Tätä keskustelua on tärkeää käydä jo rauhan aikana”, Hintikka kokee.

Rauha lähtee arjesta

Piispainkirjeessä rauha määritellään kirkkoisä **Augustinusta** lainaten ”olotilaksi, jossa vallitsee levollinen järjestys”. Rauha ei ole vain sodan poissaoloa, vaan aktiivista toimintaa yhteiskunnallisen vakauden, ihmisoikeuksien ja sovinnon puolesta.

Rauhantyö tarkoittaa piispojen mukaan esimerkiksi kansainvälisesti tunnustettujen ihmisoikeuksien ja tasa-arvoisuuden toteutumista, avointa julkista keskustelua, demokraattisia vaaleja ja kokemusta omaa elämää koskevien päätösten oikeudenmukaisuudesta osana vakaata ja turvallista yhteiskuntaa. Yksi piispainkirjeen keskeisimpiä

viestejä on kutsua jokainen – tavallisista kansalaisista poliittisiin päättäjiin – olemaan rauhanrakentaja. Se tarkoittaa sovinnon rakentamista omassa elämässä ja itselleen mahdollisilla tavoilla.

”Elämme maailmassa, jossa rauha ei välttämättä näy. On paljon konflikteja, sotaa ja rauhattomuutta. Haluaisin haastaa ihmisiä rauhan tielle, koska se on mahdollinen kaiken tämän keskellä”, piispa Salomäki sanoo.

Rauha on aktiivista toimintaa.

”Rauhantyö ei tapahdu ainoastaan tuolla poliittisissa pöydissä, vaan rauhan teot lähtevät jokaisen arjesta”, piispa Hintikka muistuttaa.

Samalla hän kertoo olevansa huolissaan siitä, miten voimakkaasti yhteiskunnassa rakennetaan ihmisiä toisistaan erottavia vastakainasetteluja – tiedostaen ja tiedostamatta.

”Se näkyy esimerkiksi siinä, miten vaikeaa on antaa asioiden puhua keskenään ilman, että nämä henkilöityvät. Sellaisessa maaperässä rauhan on hirveän vaikea kasvaa ja kukoistaa.”

Jumala tahtoo rauhaa

Kristillisestä näkökulmasta piispat korostavat rauhan olevan Jumalan tahto. Rauhan puolesta toimiminen on Jumalan tahdon noudattamista. ”Sota on yksi pahimmista ajallisista onnettomuuksista, sillä se aiheuttaa laajaa kärsimystä ja tuhoa. Yksilöiden ja yhteisöjen velvollisuus on toimia kaikin voimin rauhan säilymisen puolesta”, piispat kirjoittavat.

Tämän vuoksi he näkevät myös oikeutetun sodan ongelmallisena ja viimeiseen asti vältettävänä asiana.

”Oikeutettukin sota vahingoittaa lähimmäisiä, joita vihollisetkin ovat, turmelee siihen turvautuvan ja vahingoittaa yksilön ja yhteisön moraalisia voimavaroja. Silti kristitty joutuu tarvittaessa osallistumaan väkivaltaiseen sotaan.”

Piispa Salomäki korostaa sodan olevan ehdottomasti viimeinen ja huonoin vaihtoehto, kun kaikki muu on jo kokeiltu. Piispa Hintikka

painottaa termin ”oikeutettu sota” olevan aina syvästi ristiriitainen.

”Ei pidä unohtaa, että oikeutettukin sota on aina väärin. On olosuhteita, joissa puolustussota on välttämätöntä, mutta on tärkeä tiedostaa oikeutetunkin sodan aiheuttavan valtavaa kärsimystä.”

Ytimessä sisäinen lepo

Yhteiskunnallisen rauhan rinnalla piispainkirjeessä puhutaan yksilön sisäisen levon merkityksestä levottomassa maailmassa. Piispa Salomäen mukaan kaikissa olosuhteissa sisäiseen rauhaan ohjaavat kristinuskon perussanomaa ja Jeesuksen lupaus ”oman rauhani minä annan teille”.

”Sisäinen rauha – että voi olla sovinnossa itsensä, Jumalan ja luomakunnan kanssa – on välttämätön lähtökohta siihen, että rauhaa voi levittää ja kokea muuallakin”, Salomäki sanoo.

”Kristuksen antama rauha on Jumalan kädenojennus, joka kutsuu meitä kaiken luodun alkuperäiseen tarkoitukseen, jossa vallitsee rauha ja harmonia eikä kenenkään tarvitse pelätä mitään”, piispa Hintikka tiivistää. ●

Lue pidempi juttu verkossa evl.fi

Kaupat, pankit, sote-palvelut ja koulut voidaan viedä, mutta hautausmaita ei.

Viimeinen lähipalvelu

Muutokset yhteiskunnassa näkyvät hautausmailla.

Kaija Vuorio teksti
Tuija Hyttinen ja Ismo Björnin
kotialbumi kuvat

Kaupat, pankit, sote-palvelut ja koulut voidaan viedä, mutta hautausmaita ei. Hautausmaat ovat lähipalvelua suurissakin asutuskeskuksissa, kun tuhkaukset on yleistynyt. Vainajat haudattavat vanhoille hautausmaaille, eikä uusia hautausmaita tarvitse perustaa kymmenien kilometrien päähän kuten esimerkiksi Venäjän Karjalassa. Karjalan tutkimuslaitoksen erikoistutkija Ismo Björn (ympyräkuvassa) tarkastelee kuolemaa ja hautausmaita maahanmuuton ja yllirajaisuuden kontekstissa. Alun perin oli tarkoitus tutkia myös rajantakaista Karjalaa, kunnes Venäjän hyökkäysota alkoi.

Yksilökeskeisyys näkyy
Nykyinen yksilökeskeinen kulttuuri näkyy hautausmailla. Hautakiviin voidaan liittää vainajan valokuva tai QR-koodi, josta voi avata vainajan elämäntarinan. Hautakivissä ei ole enää välttämättä yläotsikkona sukunimeä kertomassa suvusta ja perheestä. Hautakiviin haetaan erikoisuuksia. Ne voivat kertoa vainajan harrastuksista, ja niihin voidaan kiinnittää erilaisia järjestömerkkejä. Taideteoksiin suhtauduttiin tasa-arvon nimissä aikoinaan nihkeästi, sillä tasokkaisuus oli varaa vain rikkaille eikä halpojen materiaalien ilmentymistä hautausmaaille haluttu.

”Taideteokset tekevät nyt uutta tuloaan, mutta valitettavasti yleistyy myös halpistuotanto. Hautausmaamestareiden ote näyttää lipsuvan”, valittelee Björn.
Toisaalta haudoilla käyminen harvinaistuu ja haudat voivat jäädä hoitamatta.
”Laputetut haudat, siis huomautukset haudan hoidosta, ovat yleistyneet.”
Toisenlaisiakin lappuja on tarvittu, kuten kieltotaulut koirien ulkoluuttamisesta tai polkupyöräilystä. Paikoin jopa leirytyminen on pitänyt erikseen kieltää, kun rauhalliset, luonnonkauniit ja vesistöjen ympäröimät hautausmaat ovat vetäneet telttailijoita puoleensa.

”
Hautausmaita suojelee universaali kuolleiden kunnioitus.

Sivistyksen mittari
Hautausmaat nojaavat Suomessa eurooppalaiseen, antiikkiin asti ulottuvaan hautausperinteeseen. Vuoden 1922 uskonnonvapauslaki ei merkinnyt muutosta, sillä oikeus

määräsi seurakunnat antamaan leposijan myös kirkkoon kuulumattomille.
Huolimatta vuosisataisen tradition voimasta hautausmaat poikkesivat toisistaan. Vuonna 1933 perustettu Hautausmaiden ystävät ry ja hautausmaa-arkkitehti Ilmari Wirkkala ottivat tehtäväkseen korottaa hautausmaat kansallisen Suomen rakentajiksi ja sivistyksen mittareiksi. Hautojen hoidosta julkaisiin monia opaskirjoja, joiden ideat päätyivät emäntäkoulujen ja kotitalousoppilaitosten oppikirjoihin.
”Oppaat iskostivat tarkat säännöt kukista ja hautojenhoitopäivistä. Korostettiin, että hauta on kodin etäispääte. Hoitamaton hauta on talon, ennen kaikkea emännän häpeä.”
”Taloustaitoiset martat kehottivat säästämään ja istuttamaan haudoille saniaisia. Kyse oli emännän kunniaa: saniaiset olivat merkki, että hautaa hoitaa taitava ja taloudellinen emäntä.”

Tasa-arvon tyyssija
Hautausmaakulttuurin yhtenäistämällä haluttiin päästä eroon myös rikkaiden ja köyhien hautausmaa-alueista ja nimettömistä yhteishaudoista. Kuopiossa vuonna 1903 perustetulle Kettulanlahden hautausmaalle haudattiin kirkosta eronneet, vaivashoitolaiset ja Niu-vanniemen potilaat.
Kettulanlahteen on haudattu myös 21 neuvostosotilasta. Valtioiden keskinäisen sopimuksen mukaan muistomerkin hoidosta vastaa valtio.
”Hautausmaita suojelee universaali kuolleiden kunnioitus. Sivistysmaissa muistomerkki ovat yleensä saaneet olla rauhassa poliittisilta mielenilmauksilta.”
Valtio on uskonnonvapauslain, ihmisoikeuksien sekä ympäristön

ja terveyden suojelun vuoksi osoittanut hautaustoimen kirkon tehtäväksi; kunnathan eivät suurin surmin halua hautauksia kontolleen, eikä hautaustoimen yksityistämistä, siis kaupallistamista, halua kukaan.

Tuleeko hautarististä ongelma?
Maallistuminen näkyy hautausmaila muistolehtojen suosion kasvuna. Suurin osa suomalaisista haluaa tulla haudatuksi yhteiseen hautausmaahan. Erillisillä tunnustuksettomien hautausmailla ei ole ollut kysyntää.
”Parikymmentä vuotta Joensuussa toimineella tunnustuksettomien hautausmaalla on vain kaksi haudattua, vaikka siihen voisi periaatteessa haudata Joensuun, Liperin, Lieksan ja Outokummun tunnustuksettomat.”
Omaiset saavat päättää itse, haudataanko kirkkoon kuulumaton sukhautaan. Hautamuistomerkin risti nimittäin merkitsee kristitylle voittoa kuolemasta eli se on elämän merkki. Ilman kristillistä uskoa siitä tulee kuoleman merkki. ●

Ihanalle seurustelulle kyllä, väkivallalle ei

Maailman yleisin ihmisoikeusrikkomus on naisiin kohdistuva väkivalta. Sen lopettamiseksi kampanjoidaan myös Kuopiossa.

Sini-Marja Kuusipalo teksti
Anneli Leppänen kuva

Mitä Oranssit päivät tarkoittaa?

”Oranssit päivät on aika kampanjoida naisiin kohdistuvan väkivallan lopettamiseksi. Kampanja alkaa 25.11. YK:n kansainvälisestä naisiin kohdistuvan väkivallan vastaisesta päivästä ja päättyy 10.12. kansainväliseen ihmisoikeuksien päivään. YK:n tasa-arvojärjestö UN Women aloitti kampanjan 2010-luvulla. Kuopiossa mukana on oltu vuodesta 2013, ensin Zonta-kerhon voimin, sittemmin eri järjestöjen yhteistyönä. Kuopiossa rakennuksia valaistiin oranssiksi ensi kertaa vuonna 2018”, kertoo Zonta Kuopion jäsen **Anneli Leppänen**.

Miten Oranssit päivät näkyy Kuopiossa?

”Tänä vuonna 25.11. Kuopion katu- kuvassa näkyy vahvasti oranssi väri: oranssilla valaistaan kaupunginteatteri, Musiikkikeskus, yliopiston Lentoon-teos sekä uutena Puijon torni, Savilahdessa maisemapylväs Viäntö, Valonkaari ja kolme alikulkua. Toiseksi järjestämme pääkirjastolla 1.–5.12. näyttelyn ”Ihana seurustelu ilman pelkoa”. Siinä nuoret tuovat esiin ajatuksiaan turvallisesta seurustelusta julistein ja kuva- ja sanataide-esityksin. Avajaisissa kuullaan Tyttöjen talon ja Ensikotiyhdistyksen asiantuntijoita. Näyttely tarjoaa myös tietoa avun saamisesta. Toteutamme näyttelyn naisten ja tyttöjen oikeuksia puolustavien kansainvälisten järjestöjen Zontan, Soroptimistien ja Inner Wheelin sekä Kuopion Ensikotiyhdistyksen, yläkoulujen ja lukioiden yhteistyönä. Tapahtumaa tukee Pohjois-Savon Osuuspankki.”

Miksi kampanja on tärkeä?

”Toivomme, että Oranssit päivät herättäisi ymmärtämään, että naisiin kohdistuva väkivalta on totta myös meillä Kuopiossa. Väkivaltaa on nyrkkien heiluttelun lisäksi taloudellista ja henkistä. Naisia seurataan, alistetaan, vähätellään, häiritään tai pakotetaan. Haluamme rohkaista ihmisiä puuttumaan väkivaltaan tai sen uhkaan ja ottamaan kantaa siihen, että väkivalta on väärin. Pukeudu oranssiin, kun näet tämän asian tärkeäksi. Kuka tahansa voi tuoda esiin väriä, erityisesti 25.11. Oranssi väri symboloi toivoa tulevaisuudesta, jossa jokaisella on oikeus elää ilman väkivaltaa.” ●

Oranssit päivät -kampanja Suomessa: unwomen.fi

Kuopion Musiikkikeskus valaistiin oranssiksi viime vuonna.

KAMALA LUONTO

LYHYESTI

Tuhat nuorta ilmoittautui rippikouluun

Kuopion ev.lut. seurakuntien nuorten ensi vuoden rippikoulu-ryhmiin ilmoittautui lähes 1 000 nuorta, ja suurin osa 44 ryhmästä täyttyi alkusyksyn ilmoittautumisaikana. Erityisen suosittuja ryhmiä ovat Lapin leirit ja vaelusrippikoulu sekä alkukesän leirit.

Rippikouluvuoden 2026 aloittaa vuodenvaihteessa Männistön seurakunnassa alkava ryhmä, jonka rippikoulumatka huipentuu konfirmaatioon jo maaliskuussa. Tämä on ensimmäinen kerta, kun Kuopiossa voi käydä rippikoulun kokonaan talvella.

Tieto rippikouluvalinnoista on lähetetty perheisiin lokakuun alussa. Vapaille paikoille voi ilmoittautua jälki-ilmoittautumisessa osoitteessa kuopionseurakunnat.fi/rippikoulu. Ennen ilmoittautumista on hyvä tarkastaa vapaiden rippikoulupaikkojen tilanne leirien tiedoista.

”Kuopion alueella rippikoulun käy ja konfirmaatioon osallistuu suurin osa 15 vuotta täyttävistä nuorista. Suosio kertoo siitä, että kysymyksessä on jotain merkityksellistä ja mukavaa. Rippikouluun voi tulla mukaan, vaikka ei kuuluisi kirkkoon eikä olisi kastettu”, kertoo rippikouluja koordinoiva **Hanna Kärsämä**.

Nuorten rippikoulut on pääsääntöisesti tarkoitettu ensi vuonna 15 vuotta täyttävälle. Nuorten rippikouluja järjestetään erilaisia ja erilaisissa ympäristöissä. Kaikki rippikoulut kestävät noin puoli vuotta.

Suurin osa suomalaisista käy rippikoulun nuorena. Jos rippikoulun haluaa käydä aikuisena tai sen käymiselle ryhmässä on jokin este, voi rippikoulun käydä yksityisesti.

Uudet suomennokset tuovat Raamatun lähemmäs nykylukijaa

Suomen Piipaseura on julkaissut *Ensimmäisen Mooseksen kirjan* ja *Jobin kirjan* uudet suomennokset. Käännökset ovat valmistuneet osana Suomen evankelis-luterilaisen kirkon ja Piipaseuran Vanhan testamentin VT2028-käännöshanketta. Käännös on ekumeeninen. Hankkeen ohjausryhmässä on eri kirkkokuntien sekä Suomen vapaakristillisen neuvoston edustus.

”Uusi raamatunsuomennos on kirkkojen yhteinen ponnistus. Kaikki voittavat, kun kristillinen perintö siirtyy uusille sukupolville sujuvalla kielellä, parhaiden käännösasiantuntijoiden voimin”, kuvaa hankkeen merkitystä Tampereen hiippakunnan piispa ja Piipaseuran puheenjohtaja **Matti Repo**.

Tuore suomennos tuo Raamatun lähemmäs tätä aikaa sekä kielen että muodon kautta: käännös hepreasta suomeksi on vivahteikasta ja ymmärrettävää kieltä, ja sitä on helppo lukea ja kuunnella älypuhelimesta. Kohderyhmänä ovat kaikki, joilta löytyy puhelin käden ulottuvilta. ●

***Kun kuolema
koskettaa***

Läheisestä luopumisen hetki on raskas. Surun keskellä pitäisi vielä jaksaa hoitaa hautajais- järjestelyt ja monta muuta käytännön asiaa.

Heli Haring teksti
Aarne Ormio / Kirkon kuvapankki kuva

Kuolema on aina yllättävä – odotet-
tunakin. Läheisen kuolema herättää
meissä monia tunteita: surua, kai-
puuta, rakkautta, ehkä vihaakin.
On tyypillistä, että läheisen kuol-
tua omainen on shokissa ja väsy-
nyt. Monenlaisia asioita pitäisi hoi-
taa ja järjestelyjä tehdä, mutta mieli
lyö tyhjää. Tilannetta helpottaa, jos
etukäteen on tiedossa, millaisia toi-
veita kuollut läheinen on elinaika-
naan esittänyt omaan poismenoon-
sa varautuessaan.

Tähän on koottu ohjeita käytän-
nön järjestelyihin läheisen kuole-
man jälkeen Kuopion ja Siilinjärven
seurakuntien alueella.

Hautajaisjärjestelyt alulle
Hautajaiset antavat tilan yhteiselle
surulle ja lohdutukselle. Poisnukku-
nutta hyvästellään virsillä ja raama-
tunsanoilla. Rukouksissa muistetaan
sekä lähtenyt että häntä kaipaavia.
Hautajaisten järjestäminen aloi-
tetaan Kuopiossa aina seurakuntien
hauta- ja puistotoimistosta – olipa
vainaja kuulunut kirkkoon tai ei. Si-
ilinjärvellä otetaan yhteys seurakun-
tatoimistoon. Toimistosta varataan
kappeli, siunausaika, pappi ja kant-
tori sekä paikka muistotilaisuudelle,
jos tilaisuus on tarkoitus järjestää
seurakunnan tiloissa. Mikäli läheis-
tä ei siunata, sovitaan toimistossa
pelkästä hautauksesta.

Samassa yhteydessä varataan
hautapaikka sekä varmistetaan
hautaoikeuden haltija ja haudan
mahdollinen hoitaminen.
Seuraava osoite on hautaus-
toimisto, josta hankitaan arkku
ja tarvittaessa myös urna. Myös
vainajan kuljetuksesta sovitaan
hautaus toimiston kanssa.
Hautaus toimistosta saa niin
ikään apua myös esimerkiksi kuk-
kalaitteiden hankintaan ja muisto-
tilaisuuden pitopalvelun järjestämi-
seen.

Hautauslupa tarvitaan
Ennen hautausta tarvitaan hau-
tauslupa. Sairaalasta se annetaan
joko asiaa hoitaville omaisille tai
hautaus toimiston edustajalle. Lää-
kärin antama lupa toimitetaan hau-
ta- ja puistotoimistoon. Hautaus-
järjestelyt on kuitenkin mahdollista
aloittaa, vaikka lupa hautaamiseen
viivästyy.

”

**Hautajaiset antavat
tilan yhteiselle
surulle.**

Vainajan asioiden hoitamista var-
ten on hankittava virkatodistus eli
sukuselvitys. Se on saatavissa seu-
rakuntien keskusrekisteristä tai
Digi- ja väestötietovirastosta. Selvi-
tys kannattaa tilata viipymättä, sillä
sen saamisessa voi kestää jonkin
aikaa. Sukuselvitystä voidaan tarvita
akuutisti esimerkiksi pankki- tai
vakuutus asioiden hoitamiseen.

Siunaus viimeiselle matkalle
Kristilliseen uskoon kuuluu ylös-
nousemuksen toivo. Tätä tarkoittaa
se, kun kirkko siunaa vainajan sa-
noilla: ”Jeesus Kristus Vapahtajam-
me herättää sinut viimeisenä päi-
vänä.”

Paikkakunnasta riippuen siunaus
toimitetaan joko kappelissa, kirkos-
sa tai joskus myös haudalla.
Siunauspäiviä ovat pääsääntöi-
sesti perjantai ja lauantai, Kuopion
keskustan alueella myös torstai.
Kappeli varataan aina puoleksitois-
ta tunniksi.

Siunaava pappi tapaa läheiset
ennen hautajaisia. Keskustelussa
voi kertoa papille, millainen kuollut
henkilö oli eläessään ja mitä asioi-
ta toivotaan, että hänestä kerrotaan
siunauspuheessa.
Myös kirkkoon kuulumaton voi-
daan siunata, ellei se ole ollut vas-
toin vainajan tahtoa.

Arkkuhautaus vai tuhkaus?
Hautaus suoritetaan joko perintei-
senä arkkuhautauksena tai tuhkauk-

sena. Perinteisessä tavassa arkku
kannetaan toimituksen jälkeen kap-
pelista omaisten saattamana ja las-
ketaan hautaan. Arkkuhautauksessa
tarvitaan kuusi kantajaa.
Tuhkahautauksessa arkku jäte-
tään tilaisuuden jälkeen kappeliin,
josta se siirretään tuhkattavaksi.
Tällöin omaisten toivotaan huo-
lehtivan kukkalaitteista siunauksen
jälkeen.

Tuhkan hautaaminen tapahtuu
erikseen sille varattuna aikana.
Hautaus toimilain mukaan tuhka on
haudattava vuoden kuluessa tuh-
kaamisesta tai muulla tavoin sijoit-
tettava pysyvästi yhteen paikkaan.
Uurna voidaan haudata omaisten
hallinnassa olevaan hautaan tai
erilliseen urnahautaan. Tuhka on
mahdollista kätkeä myös hautaus-
maan muistolehtoon tai sirottelu-
alueelle.
Uurnan hautaamiseenkin voi ha-
lutessaan pyytää papin mukaan.

**Muistotilaisuus on
vapaamuotoinen**
Muistotilaisuus voidaan järjestää
seurakunnan tiloissa, kodissa, ravin-
tolan kabinetissa tai muussa so-
pivassa paikassa. Mikäli omaiset
haluavat, myös siunaava pappi voi
osallistua muistotilaisuuteen. Täl-
löin ohjelmasta on hyvä sopia papin
kanssa ennakoon.

Muistotilaisuus on se hetki, jol-
loin vainajan elämää muistellaan
vapain puheenvuoroin. Monesti ti-
laisuudessa kuullaan myös musiik-
kia ja lauletaan yhdessä.
Muistotilaisuutta ei kuitenkaan
ole pakko järjestää.
Vainajan ja hänen läheistensä
puolesta rukoillaan oman seura-
kunnan kirkossa siunausta seuraa-
van sunnuntain jumalanpalveluk-
sessa. Vainajan nimi julkaistaan
seurakuntalehden kirkollisissa il-
moituksissa ja mahdollisesti paikal-
lislehdissä, jos julkaisuun on annet-
tu lupa.

**Vertaistukea
sururyhmistä**
Kun surua saa jakaa, on sitä vähän
helpompi kantaa. Seurakunnissa jär-
jestetään tätä varten sururyhmiä.
Kuopiossa ja Siilinjärvellä sururyhmiä
järjestetään kohdennetusti esimer-
kiksi työikäisille, eläkeikäisille sekä
itsemurhan tehneen läheisille. Oma
sururyhmänsä on myös lapsille.
Ryhmään voi osallistua sen jäl-
keen, kun läheisen kuolemasta on
kulunut noin kolme kuukautta.

Tiedot alkavista sururyhmistä
löytyvät Kirkko ja Koti -lehestä ja
seurakuntien verkkosivuilta.
Pyhäinpäivänä kaikissa kirkois-
sa järjestetään kirkkoilta, jossa lue-
taan edellisen pyhäinpäivän jäl-
keen kuolleitten nimet, sytytetään
kynttilä sekä rukoillaan vainajien ja
heidän läheistensä puolesta. Tänä
vuonna pyhäinpäivää vietetään 1.
marraskuuta.

**Vastauksia
kysymyksiin**
Männistön Pyhän Johanneksen kir-
kossa järjestetään 29. lokakuuta
kuolemaan, hautajaisiin ja hautaa-
miseen liittyvä keskusteluilta. Pai-
kalla on pappeja, kanttori sekä hau-
ta- ja puistotoimiston edustaja.
”Ihmisillä on paljon kysymyksiä ja
epätietoisuutta sen suhteen, miten
toimia, kun läheinen kuolee. Tällai-
selle yhteiselle keskusteluillalle on
selvästi tarvetta”, Männistön seura-
kunnan kappalainen **Heikki Hyväri-
nen** kertoo.

”Tilaisuudessa kerromme käy-
tännön järjestelyistä askel aske-
leelta. Siellä on myös mahdollisuus
jutella aiheesta perusteellisemmin
paikalla olevien seurakunnan työn-

”

**Siunaava pappi
tapaa läheiset
ennen hautajaisia.**

tekijöiden kanssa.”
Osalla ihmisistä ei ole minkään-
laista kokemusta hautajaisista, saati
niiden järjestämisestä.
”Sitten on heitä, joilla saattaa olla
vanhentuneita käsityksiä hautajais-
käytännöistä. Monet esimerkiksi
luulevat, että siunaustilaisuuden
musiikkina ei saa olla muuta kuin
virsii. Tämä ei nykyään päde enää
ollenkaan. Näitä ja monia muitakin
asioita selvennämme keskustelu-
tilaisuudessa.” ●

**Kuolema-ilta Pyhän Johanneksen
kirkossa ke 29.10. klo 18–20.
Tilaisuus on avoin kaikille kiin-
nostuneille.**

Ilmaista ruokaa köyhyysviikolla

Kuopion seurakuntien diakoniatyö on marras-kuussa mukana valtakunnallisessa köyhyysviikossa.

Jaro Julkunen teksti
Tuija Hyttinen kuvat

Teemana on tänä vuonna ”Katkaistaan köyhyyskierre!”. Köyhyysviikko järjestetään valtakunnallisesti toista kertaa. Diakoniatyöntekijöiden kokemus on, että köyhyyden syvyys ja vähävaraisuudesta kärsivien määrä ovat viime vuosina Kuopiossa kasvaneet. Käytännön työssä tämä on tarkoittanut erityisesti taloudellista avustusta tarvitsevien asiakkaiden määrän kasvamista sekä ilmaisten yhteisöruokailujen tarpeen lisääntymistä.

Kirkon taloudellista avustusta haetaan normaalisti vasta, kun raha ei riitä ruokaan ja asumiseen, eikä tukea muualta löydy. Monet diakoniatyön asiakkaita ovat lamaantuneita kulujen ja velkojen takia. Julkista palveluverkostoa ei tunnetta tai sen kankeuden edessä sekä tulevaisuudentoivo että jaksaminen katoavat. Kirkon ovelle tullaan usein vasta, kun muuta valoa ei enää näy.

Erilaista köyhyyttä

Köyhyys ei näytä Kuopion eri seurakuntien alueilla samalta. Kaupungissa asuminen ongelmana ovat asumistuen leikkaukset ja korkeat vuokrat. Myös pieniä vuokra-asuntoja, kuten yksiöitä, on liian vähän tarjolla. Maaseutualueella köyhyyttä aiheuttavat omakotitalojen kulut. Lämmitys ja talon ylläpito maksavat paljon. Jos omistaa asunnon, Kela ei yleensä myönnä tukea, vaikka taloa ei saisi myytyä. Halvempaan kotiin muuttaminen jää usein vain haaveeksi. Samaan aikaan asunto- ja remonttilainat on silti maksettava.

Kuopiossa köyhyyttä kokevat erityisesti yksin asuvat nuoret miehet. Kaupungissa moni yrittää pärjätä maksuvaikeuksiensa kanssa yksin, kunnes edessä on hädät. Maaseudulla ongelmana on usein auton puute. Toimeentulotuki ei huomioi sitä, että auto on yleensä välttämätön työnsaannin kannalta. Ilman autoa on vaikea liikkua ja työllistyä. Kaupungissa nuorta miestä uhkaa asunnotomuus, maaseudulla taas yksinäisyys ja eristyminen.

Myös monet pienituloiset eläkeläiset kärsivät yksinäisyydestä. Palvelut ovat siirtyneet verkkoon, mutta kaikilla ei ole tarvittavia laitteita tai taitoja. Se voi lisätä tunnetta, että jää yhteiskunnan ulkopuolelle.

Lapsiperheiden köyhyys näkyy taloudellisena turvattuutena. Rahapula voi aiheuttaa häpeää ja vaikuttaa myös lasten koulumenestykseen. ●

 Lue pidempi juttu verkossa kirkkojakoti.fi

YHTEISÖLLISIÄ RUOKAILUJA

Diakoniatyö järjestää ruokailuja 6.–13.11. eri puolilla Kuopiota.

- **Männistön seurakunta:** to 6.11. klo 11.30 soppatykkiruokailu, Saarijärventie 9. Hernekeittoa ja kahvia. Järjestäjänä Kuopion ruoka-apu ry, SPR ja Männistön seurakunnan diakoniatyö. Maksuton.
- **Puijon seurakunta:** pe 7.11. klo 18–21 pitsa- ja peliperjantai Poukaman leirikeskuksessa. Saunomista ja ruokaa. Maksuton.
- **Tuomiokirkkoseurakunta:** ma 10.11. klo 7–10 puuroaamiainen, Museokatu 4, seurakuntasali. Vapaaehtoinen maksu.
- **Kallaveden seurakunta:** ma 10.11. ja to 13.11. klo 10–12, lämmin ateria Petosen seurakuntatalolla, Pyörönkaari. Vapaaehtoinen maksu.
- **Järvi-Kuopion seurakunta:** Ma 10.11. klo 11 makkaratarjoilu ruokajakelun yhteydessä Nilsiänsä Helluntaiseurakunnassa, Nilsiäntie 62.
- **Alavan seurakunta:** pe 14.11. klo 11 alkaen tarjolla makkaraa ja kahvia Virvatuli ry:n ruokajakelun yhteydessä Neulamäessä. Maksuton.

KOLUMNI
Minna Karpinen

Arvokas aika

KATSELEN ULOS syksyiseen metsään muistellen mennyttä kesää. Monen tuttavien kanssa olemme todenneet, kuinka nopeasti kesä ja syyskin on hujautunut ohi, aivan kuin huomaamatta.

TUNNE AJASTA on niin merkkillinen: tiedämme kuinka se kiittää, kun haluaisimme vain hidastaa, ja kuinka se matelee, kun kerrankin pitäisi asioiden tapahtua nopeasti. Nuorisolle tiedoksi, että mitä vanhemmaksi tulee, sitä nopeammin vuodet vierivät, muistot sekoittuvat toisiinsa ja aikajana taaksepäin himmenee. Itse jaan elämää palasiksi suurten elämänmuutosten jaksoissa: esimerkiksi on elämä ennen

lapsia ja sen jälkeen, on elämä ennen koronaa ja sen jälkeen.

ISTUIN TAANNOIN eräässä palaverissa, kun yksi osallistuja totesi ääneen: ”Aika on arvokkainta, mitä voi toiselle ihmiselle antaa”. Se kolahti kovaa, kirjoitin sen tikkukirjaimilla muistivihkoni sivulle. Aika, meillä kaikilla sitä on enemmän tai vähemmän, itsellemme sitä ei ole ostettavissa missään lisää. Toiselta voimme ostaa aikaa, mutta kun saamme sitä ilmaiseksi, on se lahja, jonka arvon yleensä tajuamme vasta jälkeen päin.

MILLE JA KENELLE sinä annat aikaa-si? Onko se antamasi aika laadukas-

ta yhdessäoloa ja vuorovaikutusta, vai oletko henkisesti muualla, vaikka fyysisesti läsnä? Väistämättä jossakin kohdassa tajuamme, että hetki on ohi, eikä sitä enää koskaan saa takaisin. Katsotaan siis silmiin, kuunnellaan, otetaan kädestä kiinni, ehkä halataan-kin. Koskaan kun emme tiedä, saammeko enää uutta tilaisuutta.

MINUN ON TULLUT aika kiittää teitä, rakkaat lukijat. Kahden vuoden yhteisen taipaleen jälkeen teen tilaa uusille kolumnisteille ja ihanille lukuhetkille. Kiitos, kun olette antaneet arvokasta aikaanne. Iloa ja valoa kaikille syksyyn! ●

KIRKONKIRJAT

Kastetut

Tuomiokirkkoseurakunta
Alvin Sming Juhani Honkanen
Atlas Remus Tapani Anttila
Ellen Ester Kantelinen
Elsa Aada Johanna Tiikkaja
Julius Ville Ruotsalainen
Nuutti Mauno Elmeri
Tuononen

Alava
Ella Iida Sofia Nurmi
Hugo Olavi Johannes
Harlamow
Lenni Luukas Ollikainen
Leo Otso Justus Apajamies
Peetu Jalmari Parkkisenniemi
Selda Marian Aurora Niskanen
Selma Hilma Eriika
Holopainen
Venni Valentin Hihnala

Järvi-Kuopio
Saga Anna Ilona Parviainen, Ju-
ankoski
Lilli Majja Mirella Raassina, Nil-
siä
Elias Sisu Vilperti Korhonen,
Nilsia

Eevi Liia Annikki Pekkarinen,
Vehmersalmi

Kallavesi
Aava Isla Vivian Kerman
Adessa Elsi Aurora Tuovinen
Alvin Otso Viljami Honkalampi
Eemi Oskari Varakas
Ella Olivia Lappalainen
Ellen Adele Orvokki
Raatikainen
Iida Cessa Susanna Halonen
Iisa Lyydia Johanna Karhu
Juho Matti Henrik Jokitalo
Lauri Oskari Talvinen
Nella Mari Sofia Lehtosalmi
Noel Veli Benjamin Torpström
Olavi Arvo Vihtori Kulppi
Onni Viljami Suihkonen
Otso Elmeri Teräs
Otto Valtteri Suihkonen
Ruuben Venjamin Korhonen
Silja Ellen Helena Savolainen
Sylvi Loviisa Asunmaa
Toivo Heikki Kalevi Hotti
Venni Väinö Mikael Pienimäki
Viljo Pentti Johannes
Löytinen

Viola Agnes Kuusivuori
Väinö Arvo Kalevi Sarkkinen
Wilhelm Jaakko Aatami
Komulainen

Männistö
Benjamin Johan Winston
Leonard Blom
Eeli Kimi Matias Miettinen
Mimosa Ronja Aurora Rask

Puijo
Aarni Albert Ossian Kettunen
Henni Meeri Aurora Airaksinen
Kaarle Janne Albin Sirviö
Onni Juho Tapio Keränen
Patrik Jarkko Juhani Pärnänen
Rosa Laura Helena Kokko
Valde Urho Olavi Kukkola
Viljami Leo Oliver Kosunen

Siilinjärvi
Konsta Anselm Pärnänen
Eino Oliver Pehkonen
Wiljam Eerik Jalmari Kivelä
Joanna Veela Emelie Reijonen
Meea Eeva Annikki Koskela

Avioliittoon kuulutetut

Puijo
Mikko Petteri Koskinen ja
Henna Maria Lukkarinen

Eemeli Markus Puhakka ja
Milla Eveliina Mattila

Kuolleet

Tuomiokirkkoseurakunta
Hely Raija Orvokki Keränen 97
Pirjo Anneli Päivänsäde Nurmi 95
Kuuno Rainer Valdemar
Villanen 92
Aila Sanelma Kähkönen 87
Matti Juhani Jalava 87
Anneli Väänänen 85
Katri Helena Siira 83
Seija Marjatta Haimakainen 83
Heikki Kalevi Kuulasmaa 80
Risto Taaavetti Paanala 78
Sirkka Kaarina Voutilainen 76

Alava
Armas Matikka 95
Leila Maria Hassinen 94
Matti Kalevi Väisänen 86
Sulo Heikki Tikkanen 86
Hilkka Marjatta Boman 84
Markku Kalevi Kauppinen 79
Berit Anita Gustafsson 75
Jukka Tapani Simonen 58
Jukka Marko Petteri
Pöyhönen 52

Järvi-Kuopio
Aino Marjatta Heiskanen 88,
Nilsia
Kari Juhani Miettinen 75,
Säyneinen
Irja Liisa Marketta Vihervuori
74, Nilsia
Matti Ilmari Hiltunen 71, Nilsia
Risto Johannes Rautiainen 71,
Nilsia
Anni Leena Tengvall 81, Nilsia
Marja-Liisa Ahonen 78, Nilsia
Maire Anita Hirvonen 71,
Riistavesi
Sirkka Liisa Kyllikki Pirinen 99,
Juankoski
Aune Inkeri Miettinen 94,
Vehmersalmi
Eeva Katri Puustinen 89, Nilsia
Matti Aatos Smolander 82,
Tuusniemi
Salme Annikki Tirkkonen 82,

Kaavi
Eila Annikki Miettinen 79,
Juankoski
Aarno Kalevi Niemeläinen 71,
Kaavi
Matti Juhani Miettinen 67, Veh-
mersalmi
Taimi Aune Kokkarinen 98, Nil-
siä
Helli Maria Pokka 93, Riistavesi
Leena Inkeri Miettinen 90, Kaavi
Pentti Henrik Tirkkonen 81,
Vehmersalmi
Pauli Kalevi Saukkonen 77 v,
Kaavi
Antti Juhani Hakkarainen 67 v,
Tuusniemi
Pentti Olavi Oikarinen 86 v, Kaavi
Kari Seppo Johannes Kantosa-
lo 85 v, Kaavi
Eeva Liisa Laitinen 78 v, Nilsia
Martti Kalevi Pursiainen 69 v,
Säyneinen

Kallavesi
Eero Alvar Tiikkainen 99,
Karttula
Pentti Antero Pappila 93
Anja Orvokki Ruotsalainen 91
Kaija Annikki Miettinen 91
Kirsti Inkeri Paldanius 86,
Maaninka
Tauno Pekka Untamo
Martikainen 85
Seppo August Johannes
Nuutinen 80, Karttula
Lea Kyllikki Pajulahti 79
Tuula Helena Tolonen 78,
Karttula
Heikki Olavi Mäklin 76
Raimo Kalevi Saavala 73
Paula Helena Mustonen 72
Pirjo Hannele Toppinen 70
Natalia Kajava 63
Reino Kalevi Karhunen 61,
Maaninka
Joonas Antti Oskari
Kosunen 34

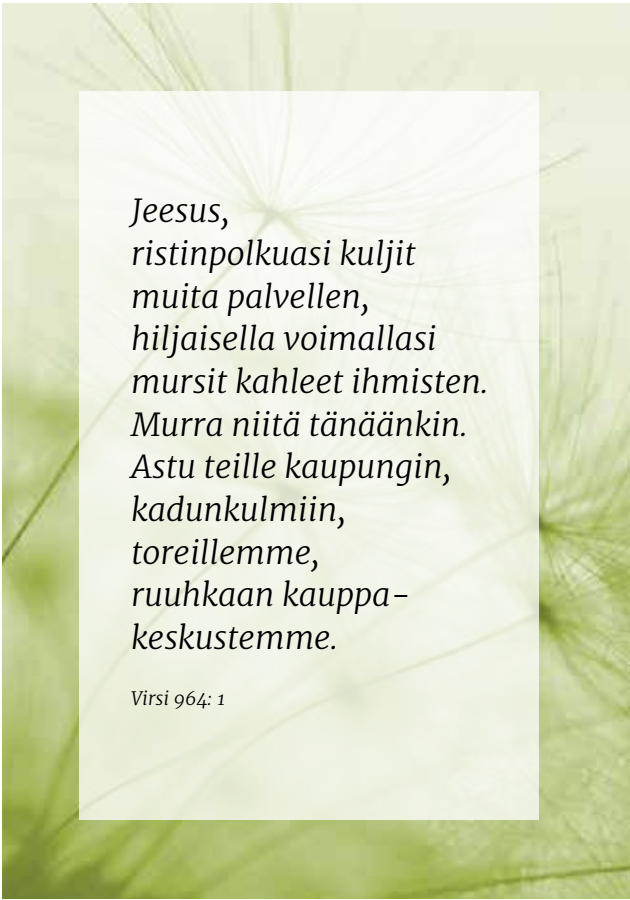
Siilinjärvi
Janne Olavi Asikainen ja
Hanna Ilona Pöyhönen

Heta Liina Savolainen 21

Männistö
Hilja Orvokki Vaittinen 94
Senja Annikki Karhunen 90
Sinikka Mirjami Mönkkönen 90
Kalevi Einari Kinnunen 89
Marja Tellervo Suonvieri 87
Aarne Olavi Tykkyläinen 85
Maija Annikki Huttunen 85
Eero Olavi Varis 79
Erkki Juhani Jokinen 77
Terttu Helena Lappalainen 71
Aarre Kauko Olavi Kanteli-
nen 65
Risto Juha Ruotsalainen 64
Erkki Ilmari Keinänen 82
Reijo Johannes Voutilainen 76

Puijo
Toimi Kalevi Hyttinen 90
Raija Marjatta Heikkinen 89
Heikki Samuli Kokkonen 88
Urpo Paavo Kalevi Mikkonen 88
Teuvo Olavi Miettinen 86
Eeva Ellen Liukkonen 85
Juhani Veikko Luostarinen 82
Ritva Kyllikki Karttunen 78

Siilinjärvi
Ilkka Seppo Antero
Juutilainen 65
Pekka Jouko Petteri
Jauhiainen 84
Osmo Einari Toivonen 80
Simo Jukka Antero Heino-
nen 65
Eila Anneli Niininen 79
Eila Kaarina Vilhelmiina
Huhtinen 92
Kalle Pekka Savolainen 88
Juha Petri Heikkinen 58
Risto Olavi Miettinen 75
Topi Antero Lappeteläinen 77
Anja Marja Salmela 86
Tarja Hannele Stedt 67
Irma Anneli Lehtolainen 75
Eero Kalevi Mustonen 94

SANALLISTA

21. sunnuntai helluntaista
”Taivasten valtakuntaa voi verrata kuninkaaseen, joka valmisti häät pojalleen. Hän lähetti palvelijoi-
taan kutsumaan häävieraita, mutta kutsun saa-
neet eivät tahtoneet tulla. Silloin hän lähetti toisia
palvelijoita ja käski heidän sanoa kutsutuille: ’Olen
valmistanut ateriani... kaikki on valmiina...’ Mutta
kutsun saaneista toiset eivät välittäneet siitä, vaan
menivät muualle...” *Matt. 22:1–5.*

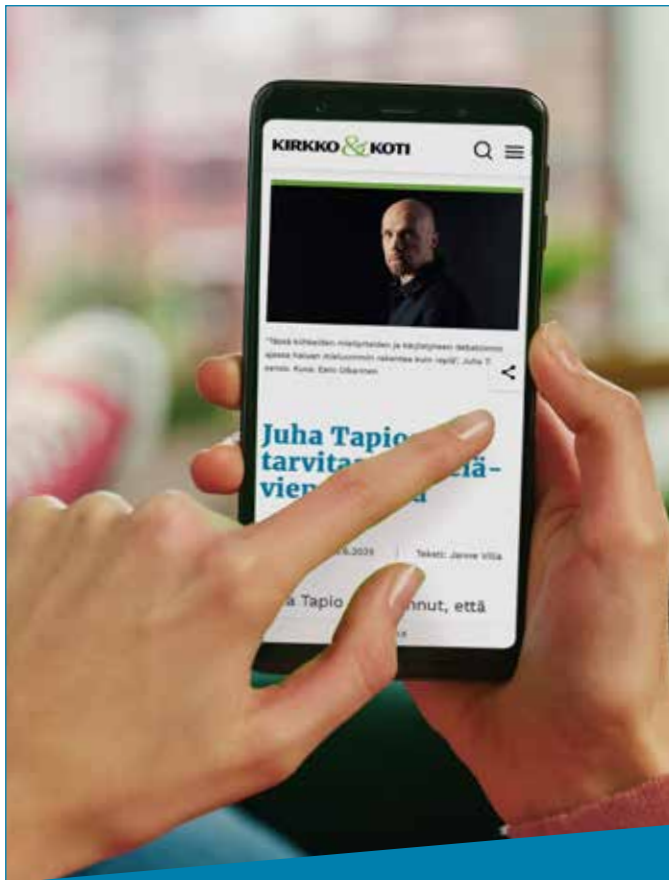
Jumalan tanssi

LUKIESSA tämän viikon evankeliumia mieleeni
tulee miten **Anthony De Mellon** *Kuuletko linnun
laulun?* -kirjassa sanottiin hauskaasti ”Luomakunta on
Jumalan tanssia”. On kiva ajatella, että taivasten val-
takunnan hääjuhla on myös osa tätä suurta Jumalan
tanssia. Silti Jeesuksen vertauksessa moni kieltäytyy
kutsusta tuohon tanssiin, ja se saa myös miettimään,
olenko yksi heistä. Tätä miettiessä saan rohkeutta
viime kesän tapahtumista.

OLIN ENSIMMÄISTÄ KERTAA ohjaajana hiljaisuuden
retriitissä. Yksi kantava teema retriitissä oli taivasten
valtakunta, ja hiljennyimme niiden Raamatun kohtien
ääreen, jotka sitä kuvasivat. Taivasten valtakuntaa on
verrattu esimerkiksi sinapinsiemeneneen, tai kuten yllä,
hääjuhliin. Meitä rohkaistaan etsimään tätä Jumalan
valtakuntaa enemmän kuin mitään muuta (Matt. 6:33).

RETRIITIN VIIMEISENÄ aamuna joutsenperhe laskeu-
tui järvelle, jota katselin. Ikään kuin viimeisen hiljaisen
aamun sanansaattajina. Tunsin tämän olevan viesti,
joka sanoi: ”Tässä olen ja niin sinäkin”. Rauhoittava vies-
ti luomakunnan ja taivasten valtakunnan kuninkaalta ja
tanssittajalta. Sinun ei tarvitse selvittää yksin, että mikä
olikaan oikea tie hääjuhlaan, vaan Jumala lähettää kut-
sujaan jatkuvasti eri muodoissaan. Sain Hänen version-
sa Joutsenlammesta ja näin hänen kutsunsa yhteiseen
tanssiin. ●

Joona Suurnäkki-Piispa
pastori, Alavan seurakunta

Löydä arkistojen aarteet!

Verkkolehdestämme löydät uusimmat artikkelit ja suosituimmat haastattelut edellisvuosilta.

Avainsanat auttavat löytämään juuri sinua kiinnostavat aiheet, ja luetuimmat jutut löytyvät helposti.

Lisäksi voit lukea näköislehtiä aina vuoteen 2010 saakka.

Tilaa uutiskirje

Kirkko ja koti -uutiskirje tarjoaa tuoreet jutut ja arkistojen aarteet suoraan sähköpostiisi kerran kuukaudessa. Tilaa kirje osoitteesta kirkkojakoti.fi.

Uutiskirjeen tilaaminen ei maksa sinulle mitään, ja voit lopettaa tilauksen milloin haluat.

terveisin seurakuntalehtesi

KIRKKO & KOTI
kirkkojakoti.fi

Mainosmyynti Sanna Kiiveri- Haverinen 050 433 0153

sanna.kiiveri-haverinen@hillagroup.fi

Seuraava julkaisupäivä 26.11.,
varaukset 10.11. mennessä.

hilla
group

APUA ASIAKIRJOJEN LAADINTAAN

Perunkirjoitukset, veroilmoitukset,
edunvalvontavaltuutukset ja testamentit
sekä erilaisten lomakkeiden täyttö.
Kysy tarjous!

Kuopion Invalidit ry.

Savonkatu 16, puh. 0440 378 451
toimisto@kuopioninvalidit.fi

• PESULA •
PYYKKISATAMA

Itkonniemenkatu 27, 70500 Kuopio
Puh. (017) 263 3128

Leväsentie 21, 70780 Kuopio
Puh. 044 989 4592
pyykkisatama.fi

ASIANAJOTOIMISTO
KOLARI & CO

Henkilökohtaista palvelua mm.
perhe- ja perintöoikeudellisissa asioissa
Perunkirjoitukset, testamentit, edunvalvontavaltuutukset ym.

Aapeli Kauppakatu 28, 2. krs, 70110 Kuopio | puh. 017 265 7777
toimisto@kolari-co.fi | www.kolari-co.fi

Perunkirjoitukset, perinnönjaot, testamentit ym.

ASIANAJOTOIMISTO ESA AIRAKSINEN

Vuorikatu 26 A, 4. krs, Kuopio
050 3522516, www.esairaksinen.fi

Asiat solmussa? Puhu, se auttaa.

kirkonkeskusteluapu.fi

**KIRKON
KESKUSTELUAPU**

• KUOPION
SEURAKUNNAT
SUOMEN EV.LUT. KIRKKO

Kuopio250-juhlamessu ja kirkkokahvit

Sunnuntai 16.11. klo 10-14

**10.00 Juhlamessu Tuomiokirkossa, messun toimittaa
piispa Jari Jolkkonen. Tulkkaus viittomakielellä.**

12.00 Kirkkokahvit Musiikkikeskuksella

Musiikkikeskuksen ovet avautuvat klo 11.45.

Ohjelmassa klo 12.30 alkaen kaupunginorkesterin juhlaanfaari,
kaupungin edustajan ja piispan puheet, musiikkiesityksiä sekä yhteistaulua.

Kutsu

Kirkko kotonasi

**Jumalanpalvelus
Tuomiokirkosta
joka sunnuntai klo 10**

youtube.com/@Kuopiontuomiokirkkoseurakunta

Uutuuskirja tarkastelee kristinuskon globaalia muutosta

Kirjasta käy ilmi, että mielikuvat kristinuskosta länsimaisena uskontona ovat vanhentuneita.

Kristinuskon on nykyään aidosti maailmanlaaja uskonto, jonka painopiste on globaalissa etelässä. Arvioidaan, että vuoteen 2050 mennessä peräti kolme neljästä maapallon kristitystä eläisi länsimaiden ulkopuolella. Muutos koskee myös luterilaisuutta, sillä maailman suurimmat luterilaiset kirkot ovat tänä päivänä Etiopiassa ja Tansaniassa.

Dosentti **Jyri Komulaisen** (ympyräkuvassa) uutuusteos *Kristinuskon muuttuva kartasto: Matkoja maailmanlaajaan kirkkoon* tarkastelee kristinuskon maantieteellistä muutosta ja sen teologisia vaikutuksia. Kirjassa käsitellään sitä, miten kris-

tinusko on löytänyt kotinsa erilaisista kulttuureista, miten evankeliumi voidaan nähdä yhteiskunnallisen vapautuksen sanomana köyhille, ja miten uskontojen välinen vuoropuhelu on osa kirkon missiota. *Kristinuskon muuttuva kartasto* on laajalle yleisölle tarkoitettu tietokirja, jollaista ei ole aiemmin kirjoitettu suomeksi.

Kirja avaa ikkunoita kristinuskoon globaaliin muutokseen ja ammentaa esimerkkejä kirjoittajan matkakokemuksista eri puolilla maailmaa. Kirja toimii myös yhteiskunnallisena puheenvuorona ajassa, jossa kristinuskoa yritetään valjastaa vastoin sen yllärajaista olemusta erilaisten nationalistisen ideologioiden palvelukseen. Jyri Komulainen on Kirkon tutkimus ja koulutus-yksikön johtava asiantuntija. Hän on aktiivinen yhteiskunnallinen keskustelija ja teologisen tutkimuksen popularisoija. Kirjan on kustantanut Suomen Lähetysseura. ●

LUOTTAMUSHENKILÖ
Teemu Soini
Alavan seurakunta

Innovatiivisuus kukoistaa Alavassa

1. Luottamushenkilönä toimiminen on oma keinoni antaa takaisin sitä hyvää, mitä olen itse vuosien varrella saanut Alavan seurakunnalta, sen työntekijöiltä ja yhteisöltä. Näin voin vaikuttaa siihen, että tulevaisuudenkin lapset ja nuoret voivat kiinnittyä seurakuntaan ja saada turvallisen ympäristön kasvaa parhaaksi versioksi itsestään.
2. Arvostan eniten toiminnan innovatiivisuutta, joka tarkoittaa rohkeutta kokeilla uutta. Kokeiluissa on myös oikeus onnistua tai epäonnistua. Toisaalta arvostan seurakuntamme tapaa suhtautua kirkkoa ravisteleviin linjakeskuste-

luihin maltillisesti keskittämään ja noudattaen. 3. Suurimmat kehittämissen kohteet liittyvät tällä hetkellä toimiviin, terveisiin ja turvallisiin tiloihin, jotka mahdollistavat laadukkaan toiminnan. Pian meillä on ratkaistavana kasvavan Savilahden alueen tarpeisiin vastaaminen tilojen osalta, samoin kuin Alavan seurakuntatalon uudistaminen. Toivoisin myös rohkeutta luopua vanhoista toimintamodoista, joille ei ole enää kysyntää. Näin saadaan voimavaroja kohdata ihmiset nyky-yhteiskunnan vaatimalla tavalla ja siellä, missä ihmiset liikkuvat. ●

KIRKKO & KOTI

Kuopion ja Siilinjärven seurakuntalehti
112. vuosikerta
(aiemmin julkaistiin nimellä Siunausta koteihin)
Seuraava numero 26.11.2025
 www.kirkkojakoti.fi

Julkaisija Kuopion ev.lut. seurakunnat
Viestintäpäällikkö, päätoimittaja Minna Siikaniva, puh. 040 4848 273, minna.siikaniva@evl.fi Toimitus kirkkojakoti@evl.fi
Taitto Tuija Hyttinen
Ilmoitukset Sanna Kiiveri-Haverinen, puh. 050 433 0153 sanna.kiiveri-haverinen@hillagroup.fi
Paino Sanoma Manu Oy
Jakelu Suomen Suoramainonta Oy
Painos 57 100 kpl
ISSN 2954-1964

Mitä tehdä jos lehti ei tule?
Jakelupalaute puhelimitse 029 001 0040 (to 9–16, ma, pe 9–14)
Jakelupalaute verkossa jakelupalaute.fi
Lehteä ei jaeta talouksiin, joissa on ilmaisjakelu- tai mainoskielto.

TÄYDEN PALVELUN HAUTAUSTOIMISTO

EKOLOGINEN HAUTAUSPALVELU

- Kuljetukset
- Arkut
- Uurnat
- Kukut

- Pitopalvelu
- Perunkirjoitukset
- Hautakivet

HAUTAUSPALVELU alk. 590,-
sis. arkun, yhden kuljetuksen, vainajan vaatteet ja pukemisen.

Toimimme koko Pohjois-Savon alueella!
p. 044 240 2202 | Hulkontie 9, Kuopio | www.savonkalla.fi

HAUTAUSTOIMISTO
Länsivuori
Savonkatu 25, Kuopio
Puh. 017 261 6531, 040 512 1035
www.lansivuori.fi

HAUTAKIVET SUORAAN VALMISTAJALTA

VARPAISJÄRVEN GRANIITTI OY
Savonkatu 24, Ollinpuisto, Kuopio, puh. 017 263 3408
Graniitintie 7, Varpaisjärvi puh. 017 771 811
Myös lisänimen kaiverukset ja kiven enstisöinnit

HAUTAUSTOIMISTO

J. Nurro Oy

Kaikki hautausjärjestelyt hienotunteisesti ja ammattitaidolla.

Kauppakatu 55-57 | 70110 Kuopio
www.nurro.fi | 040 505 6287 | hautaustoimisto@nurro.fi

Testamentti on kaunis tapa auttaa

Jo pienelläkin osuudella omaisuudestasi on suuri merkitys kehitysmaiden köyhimmille ihmisille. Lapset voivat päästä kouluun, nuoret saada ammattikoulutusta ja naiset keinoja hankkia toimeentulon.

Testamentin teko ei ole vaikeaa. Tilaa maksuton testamenttioppaamme. Tarjoamme verkkosivuillamme mahdollisuuden laatia testamentin sekä juristin apua.

kua.fi/testamentti

020 787 1201
(Puhelun hinta 8,35 snt/puhelu + 16,69 snt/min)

KUA **Kirkon Ulkomaanapu**

”Nykyisin en anna epäilyksen horjuttaa uskoani. Jumala kyllä kestää sen, että häntä välillä kyseenalaistetaan”, Anna Miinin sanoo.

Sinut epäilyksen kanssa

Anna Miininin mielestä aikuinen usko hyväksyy keskeneräisyyden ja epäilyksen hetket.

Heli Haring teksti
Tuija Hyttinen kuva

Itä-Suomen yliopistossa sosiaalityön opintojaan viimeistelevä **Anna Miinin** kertoo tehneensä uskonratkaisun 8-vuotiaana.

”Olin ehkä aina ollut uskossa, mutta tietoisien ratkaisuni tein tuolloin. Asiaan vaikutti varmasti se, että vanhempani olivat juuri silloin tulleet uskoon.”

Nyt, 40-vuotiaana, usko kantaa edelleen, mutta se on muuttanut muotoaan. Menneisiin vuosiin mahduttaa myös paljon kyseenalaistamista ja epäilyjä.

Kriittisyys nosti päätään

Vanhempiensa kanssa Miinin kiersi erilaisissa hengellisissä tapahtumissa ja tutustui kristillisiin suuntauksiin, muun muassa helluntailaisuuteen. Lapsuus- ja nuoruusvuodet olivat lapsenuskon aikaa.

”Vasta avioeron jälkeen minussa alkoi herätä kasvava kriittisyys uskonnollisuutta kohtaan. Rupesin esimerkiksi kyseenalaistamaan raskaudenkeskeytykseen ja sukupuolivähemmistöihin liittyviä konservatiivisia asenteita, joita perusteltiin Raamatulla.”

”Petyin myös tiettyjen piirien ihmisiin ja jumalakuvaan.”

Epäilyt ja uskonkriisi eivät meinanneet päästä otteestaan – kunnes jotain tapahtui vuonna 2011.

”Osallistuin tuolloin Helsingin Kallion kirkossa järjestettyyn Metallimessuun. Musiikki ja tunnelma saivat minut murtumaan. Tajusin,

että ei usko lähde minusta minnekään, vaikka minä itse kuinka yrittäisin lähteä uskosta. Samalla ymmärsin, että on ihan ok kyseenalaistaa uskonasioita”, Miinin kuvailee.

”Olen vakuuttunut, että Jumala kyllä kestää ja hyväksyy sen, että häntä välillä epäillään.”

Metallimusiikki on rukousta

Anna Miinin on vannoutunut kristillisen metallimusiikin ystävä. Innostus lähti aikoinaan Terapia-bändistä, jonka jälkeen muun muassa sellaiset yhtyeet kuin Tourniquet, Sotahuuto ja Deuteronomium ovat löytäneet paikkansa Miininin soittolistalta.

”Oma uskonelämä on välillä laiskanpuoleista. En välttämättä jaksa usein lukea Raamattua tai rukoilla. Koenkin, että kristillinen metallimusiikki toimii ikään kuin rukouksena ja kanavana Jumalan suuntaan.”

”Varsinkin tällaisena aikana on ihanaa, että raskaimmastakin örkkimörkki-metallimusiikista kumpuaa toivo ja sanoma, että et ole yksin. Se on vähän kuin turvallinen viltti laskettaisiin hartioille.”

Puijon seurakunnassa on järjestetty vuodesta 2022 alkaen kristilliseen metallimusiikkiin keskittyviä Metal Kingdom -iltoja. Anna Miinin toimii iltojen toisena vetäjänä yhdessä **Miika Partalan** kanssa.

”Porukan määrä vaihtelee kymmenen molemmin puolin. Emme kuitenkaan ajattele, että mahdollisimman suuren osallistujamäärän saavuttaminen olisi se tärkein tavoite. Pienemällä porukalla päädytään helpommin välillä hyvin syvällisiin keskusteluihin ja uskalletaan jakaa asioita.”

Epäilijöiden klubi koolla

Noin kerran kuussa Itä-Suomen yliopiston Kuopion kampuksella koontuu Epäilijöiden klubi. Kokoon-tumisissa keskustelu liikkuu vapaamuotoisesti uskontojen ja filosofian rajapinnalla.

”Kävin sielunhoidollisissa keskusteluissa oppilaitospastori **Satu Karjalaisen** kanssa, ja niiden aikana syntyi yhteinen idea Epäilijöiden klubi -iltojen järjestämisestä.”

”

Olemme kaikki samanarvoisia.

Koolla saattaa olla useiden eri uskontosuuntausten edustajia, mutta myös heitä, joilla ei ole mitään vakaumusta.

”Olen kokenut keskustelut hedelmällisinä ja omaa ajattelua avartavina. Monesti on itselleni tullut ahaa-elämyksiä, että noinkin voi todella jostain asiasta ajatella.”

Miinin kertoo toisinaan käyvänsä myös musiikillisilla Pappilaklubeilla Vanhassa Pappilassa.

”Vierastan hieman perinteistä seurakuntatoimintaa, ehkä sain siitä tarpeekseni lapsuus- ja nuoruusvuosinani. Ajattelen, että jos minulla on tapaaminen uskon ystävän kanssa, niin onhan siinäkin tavallaan seura-

kunta koolla. Tuntuu, että tällä hetkellä Metal Kingdom ja nämä klubit riittävät seurakuntaelämäksi.”

Jokaisen ihmisen puolella

Miinin asettui viime kevään alue- ja kuntavaaleissa ehdolle Vasemmistoliiton listalle. Läpi hän ei tällä kertaa mennyt, mutta kiinnostus yhteiskunnalliseen vaikuttamiseen jäi itämään.

”Ehkä asetun uudelleen ehdolle vielä joskus. Haluan olla jokaisen ihmisen puolella ja viedä eteenpäin yhdenvertaisuuden sanomaa. Samanarvoisia me kaikki tällä pallolla olemme.”

Ihmisen puolella olemista Miinin teki aivan konkreettisesti todeksi silloin, kun ukrainalaispakolaisia alkoi saapua Kuopioon.

”Meitä oli tietty porukka, joka keräsi muun muassa vaatteita ja astioita ukrainalaisille, että he pääsisivät uuden elämän alkuun täällä.”

”Auttamistoiminta toi uudeltaiselta yhteisöllisyyttä. Se sai minut myös pohtimaan, että miksi ketä tahansa ihmistä ei voisi auttaa jokapäiväisessä elämässä. Jos vaikka näkee jonkun itkevän bussipysäkillä, voisi aivan hyvin kysäistä, mikä on hätänä ja onko jokin, mitä voisi tehdä toisen hyväksi.”

Ensi vuonna järjestetään seurakuntavaalit ja Miinin pohtii asettumista ehdolle myös niihin.

”Luottamushenkilönä pääsisi vaikuttamaan siihen, millaiseen toimintaan seurakunnan rahoja käytetään. Itse pidän diakoniatyötä äärimmäisen tärkeänä ja toivon, että siihen satsattaisiin enemmän. Diakoniahahan on eräänlaista lähetystyötä kotimaan sisällä.” ●